

Logg Ludvig Myrland (1937)	
	6. mars 2016. Sjøfartsmuseet i Bergen. Intervju: Bjørn Enes - Logg: Barbro Matre
	https://vimeo.com/164683935
00:00	Født på Nordnes i 1937, døpt i Nykirken, oppvokst i Svaneviksveien på Minde
00:28	Mor hadde forretning i Sandviken, giftet seg i 1927, og de drev denne sammen til faren slo seg helseløs og ble invalid
01:10	I 1939 blir familien min kastet på gaten, med 5 barn.
01:40	Mor leier inn en mann til å drive butikken, hun tar seg av barna
02:03	Vi gikk løs i Bergen, på Nordnes. Verken mor eller far drakk, men politiet hjalp og vi fikk sove i fyllearesten
02:17	Politiet skaffer oss husrom på et hospits i Strandgaten, men forsorgen kastet oss ut derfra
02:40	I 1939 slo en journalist opp et stort oppslag i avisen om hvordan bergensere ble behandlet av kommunen
03:00	Da fikk vi leilighet i Svaneviksveien på Minde.
03:23	Han som drev butikken belånte den til langt over pipen og rømte til sjøs til langt ut på 50-tallet
03:38	Mor tok opp lån for å betale ned svindleriet
04:08	Det var tyske fangebrakker på markene like ved der vi bodde, russer- og serberfanger
04:44	De hadde også fanger i reperbanen, i Johan Hansens sønners reperbane. Tyskerne laget nærmest Fjøsangerveien.
05:00	Burmaveien (Bjørgeveien) ble kalt det fordi det var fanger som bygget hele veien
05:20	Flere familier uten menn, på grunn av tvangsutsending av tyskerne
06:24	Noen menner arbeidet i Fabrikkgaten, hvor de laget propeller til båter, andre jobbet på BMW
06:45	To blikkenslagere over fikk være hjemme, tyskerne hadde bruk for dem
07:52	Flere var til sjøs under hele krigen. En fetter havnet i Amerika, ble med de amerikanske styrkene i Italia.
08:40	En annen fetter av meg havnet i England under krigen og giftet seg der borte
09:18	Eg var en snottagutt under krigen
09:30	Vi så fra vinduene hjemme hos oss og ned i fangeleieren. En fange ble slått ihjel
09:55	Jeg var 8 år i 1945, i etterkrigstiden. Begynte på Fridalen skole i 2.klasse.
10:30	Mye spetakkel, store lekeplasser. Vi fant noe dynamitt.
11:02	Fikk tanker om å dra på sjøen da større ungdommer kom hjem med Wranglerdress, Chesterfield i lommen og kjøpte motorsykel.
11:49	Stort sett alle dro på sjøen. En rømte til sjøs som 14-åring da han skulle dumpe et klassetrinn på framhaldskolen
13:00	Jeg var 15 når jeg absloutt ville til sjøs, selv om min mor hadde skaffet meg læreguttjobb Dan Tharaldsen, elektrisk forretning på Minde, og plass på yrkeskolen.
13:40	Fikk underskrift av min far og dro på hyrekontoret på manufakturhuset. Fikk jobb som messegutt på D/T Vally, nybygget i Newcastle, ferdigstilt i Middlesborough
14:34	Jeg fikk ordnet meg vaksiner og pass. Jeg var alene og kunne ikke et kvekk engelsk.
15:09	Mønstret på i Middlesborough, tok båt fra Torget til Newcastle med skipssekken på ryggen.
15:24	Sabla fin båt på avstand, men det var så drittent at det nesten ikke kan beskrives
15:49	Messen så ut som en kullgruve. Skaffetøyet hadde sikkert ikke vært vasket siden båten ble bygget
16:03	Eg satt i gang med å vaske, skott og dørk og alt. Fikk utlevert en pøs og kaustisk soda for å få vekk olje
16:35	Søndager eksisterte ikke for messegutt.

16:45	Båten "Vally" var Thorvald Halvorsen sin, ingen hemmelighet at T. Halvorsen var nazist under krigen og fikk ikke skikkelig norsk mannskap, mye pakk ombord
17:14	Jeg ble kalt for Blåveispiken, på grunn av alle knyttnevene. Ble oppbanket hele tiden på den båten
17:39	Etter noen dager i Middlesborough gikk båten i ballast sørover til Nord-Afrikakysten
18:11	Vi kommer til Biscayabukten, storm fra nordvest. "Vally" var en liten oljetanker, vi red stormen i en uke. Jeg var sjøsyk,
18:38	Jeg hadde en spypøs og en vaskepøs som lå på våte vaskefiller så de ikke skulle seile
19:13	Jeg skulle holde messen ren, gangen utenfor og dagligrommet, det var fotefar langt opp etter skotten
19:38	10-15 cm vann i pøsen ellers veltet den
19:52	Vi ankommer Oran, vi gikk frem og tilbake mellom Alexandria i Egypt og Casablanca i Marokko
20:16	Aner ikke hvor vi lastet og hvor vi losset, jeg lå som regel i messen og jobbet
20:27	De første par lusingene fikk jeg av han som tørnet meg ut om morgenen, han halte meg ut av køyen, kom når jeg var så sjøsyk i Biscaya. Han lempet meg inn i messen
21:01	Det var ingen ombord som tok guttungen i forsvar
21:15	Båsen viser meg Alexandria, en motormann gir meg et knyttneveslag under kjaken. Jeg stakk av. Blir jaget av tre innfødte med kniv hele veien til båten
23:08	Horer ombord viser frem sakene sine utenfor Oran. Jeg stakk inn i messen. De ble hevet i land når skipperen fant ut
23:52	Liknende episode i Sfax, en i mannskapet kunne fransk etter fremmedlegionen. Ble vist til en skråning full av kvinnfolk. Byssegutten og jeg stakk der i fra.
25:29	Mannskapet kom passelig dritings ombord, noen naken etter å ha betalt med klærne sine. Humøret gikk ut over meg
26:24	Ble sagt: "Et Guds under at du reiste til sjøs igjen etter en sånn tur". Ble med på to båter etterpå.
26:35	T. Halvorsen ble dømt for landssvik etter krigen. Rederiet fortsatte i hans navn. Derfor fikk de ikke skikkelige sjøfolk om bord.
27:10	Halvorsen var i Tyskland på Hitler sin 50 års dag i 1939. Det stod bilder av ham og det er diktet sang om Halvorsen. Ble visstnok fratatt mye etter krigen
27:40	Det var lett å få hyre på båt gjennom hyrekontoret. Ene mønstret jeg på i Palermo, ikke lett å få tak i messegutter. Foretrakk norsk mannskap.
28:45	To like gamle båter lå på Dokken for et par år siden. Den ene strøken, den andre en rustholk
29:50	Jeg lå på knær og albuer så og si hele tiden som messegutt, fullstendig skutt når jeg var ferdig.
30:04	Rett i dusjen, mannskapet tålte ikke svettelukt av oss som balte med maten.
30:25	Hvis du gikk før kontrakten på 18 mnd var gått ut i utenlandsk farvann, måtte du betale reisen for den som erstattet deg.
31:25	Jeg mønstret av i London og reiste hjem derifra.
31:42	Kom hjem og kjøpte meg motorsykkel. Hang med gjengen på Kvik baren. En bensinstasjon bak Losjen.
32:24	Tenkte at sånt pakk ombord kan ikke være vanlig. De to neste turene hadde fantastisk mannskap
33:16	"En gang sjømann, alltid sjømann"
33:55	Mønstret på "Marvel" i 1953, en kolafyrt steamer. Skikkelig gammel båt fra 1922.
34:27	To bakser, en kolbakse på styrbord, en på babord. Stakk nesen ned til fyrbøteren. Ikke rart de kalte det for helvete, varmen slo i mot meg
35:03	Fyrbøterne hadde fire timers skift, en om gangen. Lempet køl.
35:24	Jeg lå i samme lugar som båsen, helt akterut. To livbåter. En jolle. Altfor lite
35:58	Båten lå på Hegrenes, jeg hadde lyst å snu, den så så sleten ut. Jeg sa meg opp samme dag. Men måtte bli med en tur

36:29	Leningrad 1953 å laste korn og levere til Hegreneset og Vaksdal mølle
36:43	Først stopp i Malmø for å bunkre kol. Hadde fri et par timer, kjøpte meg en gjennomiktig regnfrakk jeg var veldig kry ut av
37:20	Det stod "Moss" på knappholet
37:33	I Leningrad lå vi ved siden av en båt som het "Knoll". Hauggammal båt fra begynnelsen av 1920-tallet
37:49	Vi skal til Vinterpalasset, vi blir stoppet av politi/ sidfrakker med gæver på skulderen som sjekker pass
38:14	Eg blir jaget om bord: "Kartet stemte ikke terrenget". Hadde forandret meg så mye
39:04	Mekanisk verksted hvor kvinnfolk sveiset på svære konstruksjoner. Ikke et mannfolk å se
39:32	Stappa fullt med mannfolk på ølsjapp. Der ville vi inn
39:45	Sidfrakkene hadde gått etter oss og kjek inn etter oss i ølsjappen. KGB agentene fortalte oss om hvor vi skulle gå
40:30	Det hvite huset hadde dans og viste propagandafilmer. Midt i Stalin-tiden, han var akkurat død i 1953
41:05	Meg og kameraten var 17 år, bare gamle kjerringer i 50-årene som var på dans
41:31	Vi blir stoppet på vei ut, ble hentet av buss og kjørt tilbake til båten
41:50	Skipperen har fått værmeldingen, jeg sikrer meg
42:45	Tålig bra vær helt til Skagerak, vi kom oss helskinnet gjennom, kom i etterkant av stormen
43:09	Jeg mønstrer av på Vaksdal, tar toget til Minde stasjon
43:25	Slutt